

НЕОБХІДНІСТЬ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСОБИСТІСНИХ НАВИЧОК ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІМЕРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Данилович О. Д.

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів
Чернівецький національний університет
м. Чернівці, Україна*

Трансформація освітнього процесу, швидкий розвиток та використання інформаційно-цифрових технологій стають реаліями в сучасній освіті. Вимоги сьогодення диктують необхідність використання імерсивних технологій у навчальному процесі. Імерсивні технології наразі використовують як додаткову можливість підвищити інтерес до предмету вивчення, розвитку когнітивних навичок особистості здобувача освіти, забезпечення STEM-підходів у освіті та можливостей дистанційного навчання [1]. Імерсія розуміється як занурення у віртуальну реальність, ситуацію для отримання практичного досвіду та набуття і розвитку різних видів навичок. Гарань Н.С. зазначає, що «одним із важливих факторів ефективності взаємодії в імерсивному середовищі, на думку більшості дослідників, є феномен присутності. Присутність визначається як почуття реальності взаємодії, що часто виражається в ілюзії фізичного перенесення в імерсивний освітній простір» [Гарань, с. 66–67].

Виділяються такі види реальностей, як віртуальна реальність, що передбачає побудову штучного світу та моделювання реальних процесів у ньому. Вона забезпечується без взаємодії з зовнішнім світом. Доповнена реальність, на відміну від віртуальної, передбачає додавання елементів віртуального світу до реальності та створення допоміжних об'єктів у реальному світі. Змішана, у свою чергу, поєднує у собі реальний та віртуальний світи, їх об'єднання та ефективну взаємодію [3, с. 193].

Імерсивні освітні середовища виокремлюються у декілька видів: психологічні середовища (повне занурення в суб'єктивний світ), фізичні середовища (повне занурення у середовище дійсності), середовища зі змінною реалістичністю. Метою навчання у таких середовищах є отримання практичного досвіду, перенесення у професійну діяльність і створення здобувачами освіти евристичного «продукту»: ідей, схем, гіпотез тощо [3, с. 194].

Імерсивні технології охарактеризовано як такі, що сприяють формуванню та розвитку «твердих» професійних (hard skills) та «гнучких» соціальних (soft skills) навичок особистості, зокрема таких як: вміння аналізувати, працювати у команді, критично мислити, прогнозувати результат, проявляти лідерські якості, розвиток комунікативності, інноваційності, творчості та емоційного інтелекту [3, с. 191].

Велика увага приділяється розвитку професійних навичок в роботах Сороко Н.В., Пінчук О.П., Литвинової С.Г., Бурова О.Ю., Фролової А.В., Грановської О.С., Іванюка І.В., Клочко А.О., Прокопенко А.А., Малицької І.Д., Чаюк Т.А, Шищенко І.В. та інших та «гнучких» навичок в дослідженнях Сальник І.В., Бурмакіної Н.С., Гараги А.В., Пінчук Л.М., Пирожок Г.Ю., Коваль К.О., Мурвайової І.О., Мар'яно Я.Г., Біляковської О., Казачінер О.С. та інших.

Пошук нових підходів до навчального процесу, залучення віртуального освітнього простору та використання реального простору, їх розумне поєднання для розвитку та вдосконалення не тільки hard skills та soft skills, але і особистісних навичок є необхідним.

Запровадження інновацій з точки зору технічних засобів, імплементація різних платформ та залучення віртуальних середовищ розглядаються як прогрес, нові підходи та методи у навчальному процесі для розвитку hard skills та в меншій мірі soft skills. Не приділяється увага розвитку особистісних навичок.

Розвиток особистісних навичок є вкрай необхідним, оскільки суспільство потребує не тільки якісних фахівців з набором професійних та комунікативних навичок, але і людяності, доброти від нових фахівців, які знайдуть роботу на ринку праці, і послужать суспільству своїми особистісними якостями.

На заняттях потрібно розвивати такі риси характеру, як доброта, повага та любов до ближнього, допомога, відповідальність за вчинки, слова тощо. Такі якості допоможуть студентам стати більш людяними, толерантними, здатними поставити себе на місце іншого, тобто зрозуміти іншу людину. Таким чином буде менше агресивності, непорозуміння, егоїзму, конфліктів. Буде більше проявів доброти і суспільство стане більш здоровим.

Для розвитку особистісних навичок доцільно залучення імерсивних технологій як квести, тренінги, гейміфікація, навчальні ігри, case-study тощо, щоб показати та закріпити якості доброти, доброзичливості, такту, ввічливості, людяності тощо. Імерсивні технології забезпечать кращу візуалізацію матеріалу, сприятимуть полегшенню засвоювання інформації, дозволять цікаво та яскраво представити ідеї. Але потрібно обережно використовувати імерсивні технології, із чітко визначеними

правилами, перевірених етапів та кінцевого результату, щоб не зашкодити свідомості людини.

Таким чином, розвиваючи особистісні якості, навички із використанням імерсивних технологій в освітньому процесі дасть можливість проявитися найкращим якостям особистості як в повсякденному житті, так і в професійних сферах, виявити покращені стосунки, дружнє оточення та середовище, а отже і кращі результати в усіх видах діяльності та досягти професійного успіху.

Список посилань

1. Волинець В. Використання технологій віртуальної реальності в освіті. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія : Педагогічні науки*, 2021. С. 40–47.

2. Гарань Н. С. Імерсивне освітнє середовище у навчальному процесі магістратури педагогічного університету. *Імерсивні технології в освіті* : збірник матеріалів І Науково-практичної конференції з міжнародною участю. Київ, 2021. С. 65–67.

3. Хмельницька О. С. Застосування імерсивних технологій як прогресивний напрям модернізації професійної освіти. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. 2023. Випуск № 2. С. 191–197.

ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОПАНУВАННЯ ФІЛОСОФІЇ У ВИШІ

Діденко Л. В.

*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри філософії гуманітарних наук
філософського факультету*

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

З поширенням діджитального тренду на філософію освіти можливості викладання та навчання у виші набувають інакших форматів. Технології опанування філософії цілком прийнятно осучаснити завдяки імерсивним інструментам.

Первинно, *проблематизування теми* окреслюване з декількох аспектів: 1) розуміння імерсії (і відповідно імерсивних рішень, імерсивних практик, імерсивних можливостей тощо) у освіті та освітньо-навчальному процесі вишу; 2) особливості впровадження імерсії для